

Inleidende lezing door Frans Verhagen. Toelichting bij de slides

Deze lezing geeft in eerste instantie de situatie in Nederland weer, maar de spreker probeert om af en toe terug te koppelen naar de Belgische situatie.

Hij vertrekt van een drietal stellingen:

1/ Het gaat allemaal veel breder dan we denken;

2/ Al de 'problemen' zijn in eerste instantie samenlevingsproblemen (door deze niet als dusdanig te erkennen, doen we onszelf tekort);

3/ De integratiediscussie zoals gekend in Nederland is eigenlijk zogoed als voorbij (cf boek Paul Scheffer).

Cf slide 1. Het gaat er in Nederland beter aan toe in vergelijking met andere immigratielanden. Geldt dit ook voor België?

Slide 2/3. Definitie allochtoon: als er minstens 1 ouder uit het buitenland komt. Extra opsplitsing: westers versus niet-westers

Slide 4. Er bestaat niet zoiets als 'de' Nederlander, het is een veel gecompliceerder verhaal. Éénieder heeft een culturele component die deel uitmaakt van de grote Nederlandse component (we hebben meerdere identiteiten).

De spreker heeft altijd moeite gehad met het begrip 'allochtoon'. Absurd om te achterhalen en te benoemen wie allochtoon en autochtoon is. Het enige voordeel is dat het ons toelaat te achterhalen hoe de kinderen het gedaan hebben ten opzichte van de ouders. Als we kijken naar de tweede generatie kunnen we een idee hebben hoe het gesteld is met onze multiculturele samenleving.

Slide 5. Wat is integratie? = een proces dat eeuwig bezig is. Er moet wel altijd "een groep" geïntegreerd worden, is een ruimer begrip.

Irritant als politici gaan claimen dat de multiculturele samenleving mislukt is.

Slide 6. Hoe meten? Aan de hand van zes criteria, in volgorde van complexiteit

1. TAAL

Over taal hoeven we ons niet zoveel zorgen te maken. Twee kanttekeningen bij de eerste generatie migranten die hier al 20 jaar wonen en nog steeds geen Nederlands kunnen:

- ze gratis lessen Nederlands aanbieden als ze dat wensen – de spreker is eerder voor een terughoudende overheid, in die zin dat we niet per sé overal beleid over moeten maken;
- taal is een socio-economisch probleem i.p.v. een taalprobleem. Het probleem is dat een taal vaak niet goed aangeleerd wordt, ouders die niet goed communiceren met hun kinderen.

Trouwens, hoezo is taal een probleem? Spreken alle Nederlanders naar behoren??

2. ONDERWIJS

In Nederland is het beeld gemengd. Je kan op verschillende manieren op de universiteit geraken. In de praktijk blijkt dat migrantenkinderen er 1 à 2 jaar langer over doen dan autochtone kinderen. Ze worden vaak te laag ingeschat.

We moeten dit benaderen als een onderwijsprobleem en niet als een etnisch probleem.

Slide 7, hoger onderwijs.

Als mensen uitvallen, moeten we ze nog x aantal kansen kunnen geven (zo laagdrempelig mogelijk houden).

De grootste stimulators van meisjes die gaan studeren zijn de moeders. In Turkse kringen is dit beeld iets negatiever, iets conservatiever dan in de Marokkaanse gemeenschap. De meesten studeren voor richtingen waarin je onmiddellijk aan de slag kan (vgl vroegere arbeiderskinderen).

3. ARBEIDSMARKT

Hoge werkloosheid bij de eerste generatie migranten. Over vrouwen in de arbeidsmarkt zijn er gemengde gevoelens.

4. CULTUUR, WONEN, VOEDING...

Hier zijn reeds veranderingen zichtbaar. Cf eten, we eten al kebab bijvoorbeeld.

Er wordt veel geklaagd over cultuur, maar ook hier doet Nederland het beter dan de overige immigratielanden.

In Nederland bestaan geen gesegregerde wijken.

We willen niet gezegd hebben dat er geen problemen bestaan. Maar deze hebben veeleer te maken met identiteitsproblemen. Het vormen van groepen heeft te maken met de identiteitskwesitie, men is boos op de ouders, de school, de politie, etc. We moeten deze behandelen als jongerenproblemen (drugs, drank,...(cf zuipketen in Nederland).

5. POLITIEK

De kansen voor allochtonen in Europa zijn eerder goed (in de kamer 12% allochtoon, gemengde samenstelling van de lijsten,..)

Multiculturaliteit versus multiculturalisme (= een actief beleid dat erop uit is om groepen apart te zetten, cf Canada, in Nederland nooit bestaan)

6. IDENTITEIT

In Nederland is nationaliteit ontzettend zwak. Een identiteit als Nederlander bestaat ver niet.